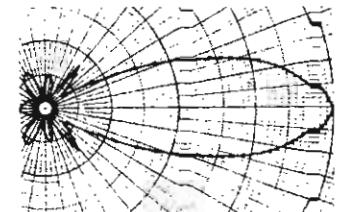

SAVEZ RADIO-AMATEUR
JUGOSLAVIJE

YU VHF/UHF BILT EN

UPOZORENJE U CESNICIMA U TAKMICENJIMA

Izračunavanje QRB-a treba vršiti bilo prema geografskoj karti od centra najmanjeg kvadratića QTH lokatora ili izračunavanjem pomoću računara metodom "velikog kruga".

ooo 000 ooo

Prilikom pregleda dnevnika iz martovskog takmičenja primećeno je da je YU3EHI/3 netačnim merenjem ili izračunavanjem svaki svoj QRB smanjila za oko 5%.

Ipak je bilo više takmičara koji su nemarno vršili merenje QRB-a pa je on čas manji čas veći od stvarnog. Kada se radi o greškama oad Boku u vezi od 150 km onda su one zbilja neshvatljive. Molimo takmičare da ubuduće više pažnje obrate merenju QRB-a.

Dnevnike je potrebno pisati u duplikatu samo u slučaju takmičenja koje organizuje neki od inostranih Saveza radioamatera (septembar=ké takmičenje, Oktobar VHF, Markoni). Dnevničici za Alpe Adrija ne šalju se VHF komisiji, kao ni dnevničici za Polni den, YO5 i Mini takmičenje.

ooo 000 ooo

Pritužbe na neekspeditivan rad nekih operatora u takmičenjima su takođe brojne. U uslovima prisutnih smetnji na opsegu, treba imati obzira da drugim stanicama, na kojima takodje rade radioamateri, dakle ljudi koji za stanicu i opseg vezuje ista ljubav kao i nas same, i nehotično otežavamo prijem svojim emitovanjem.

Emitovanje treba dakle skratiti na potrebnu i dovoljnu meru da se korisponentu prenese ono što je bitno!

Zato budimo ekspeditivni, nemojmo pozivati "CQ TEST" više minuta, nemojmo davati QTH lokator ili RST po pet puta ako nije u pitanju zaista veza u kojoj je čujnost veoma slaba. Bar u lokalnim vezama ili u vezama sa stalnim korespondentima nema potrebe davati QTH tri puta.

Mnogi pokušavaju da se bugom dobiju na vremenu pa greše u kućanju što zahteva višekratno ponavljanje! Otkucajmo svega dva puta RST i QTH ali bez greške!

ooo 000 ooo

Učestale su žalbe pojedinih takmičara i ekipa na veoma visok nivo smetnji na opsegu što je naročito prisutno u takmičenjima. Poznato je da mnoge stanice u takmičenjima povećavaju snagu predajnika upotreboom "linearnih izlaznih stepena". Cesto, amaterskim sredstvima nije moguće proveriti da li su i koliko ovekvi pojačavači stvarno linearni, pa unošenjem nelinearnih izobličenja u pojačavaču nastaju neželjeni proizvodi koji onemogućuju rad desetinama najbližih stanica.

Naravno da je moguće da za smetnje bude kriv i prijemnik na kom se sluša. Ukoliko kod veoma jakih signala na ulazu prijemnika nastanu nelinearna izobličenja rezultat je isti, pa je skala prijemnika puna neregularnih signala koji ometaju prijem ili ga čak onemogućuju.

Ogorčenje onih koji trpe smetnje može biti opravdano jedino u slučaju ako su signali sigurni da je njihov prijemni uređaj van sumnje. U jednom od sledećih brojeva Biltena pišemo više o dinamičkom opsegu prijemnika i radiosmetnjama uopšte.

YU1NAJ

ooo 000 ooo

Poslednje vesti: 26.06.78 od 03.00-04.00 GMT održana je veza između YULPKW i F2TU. Izmenjeni su reporti M-M. F2TU je slušan sa oko 2dB iznad šuma sa jakim QSB-om zbog Faradejeve rotacije. F2TU, Philip rad i iz grada Saint die sa parabolom prečnika 6m, 1KW outpute i G=As fet predpojačavačem 1dB šumni broj.

ooo 000 ooo

25.06.78 YulEXY op. Zoran održao je u vremenu od 14.02-14.08 obostranu vezu sa UG6AD uz obostrani report 579.

ooo 000 ooo

VHF/UHF B I L T E N

Br. 5/78

28.06.1978 god.

Glasilo VHF/UHF amatera Jugoslavije

Izdavač i distributer: ARK "M. Pupin", YULEXY, Bul. revoluci je 73, Bg-d.

Glavni urednik: M. Bulatović, YULNPW

PRVA VEZA PREKO MESECA NA 432 MHz

U četvrtak 15. juna 1978. godine od 17.00 do 17.30 GMT održana je prva veza na 432 MHz refleksijom od Meseca između stanica YULPKW i F9FT. Vezu su održali: Spasić Jovica, YULOAH, Gado Ivan YULOFQ i Dobričić Dragoslav YULPKW.

Pripreme za ovaj poduhvat počele su u januaru 1978. i za nepunih šest meseci uredjaji su bili sagradjeni, testirani i spremni za rad, bez ićiće pomoći i isključivo vlastitim sredstvima.

Antenski sistem je izradio YULOFQ, nosač antenskog sistema kao i sistem za rotiranje i praćenje Meseca izradio je YULOAH a uredjaje i prateću opremu izradio je YULPKW.

Prvi testovi pokušani su sa stanicama I5MSH, W1JR, K2UYH, i F9FT 11. i 12. juna ali zbog loših vremenskih prilika Mesec nije bio optički vidljiv a sistem za praćenje još nedovoljno precizno kalibriran tako da sem sopstvenog eha u par navrata, ništa drugo nije postignuto. Očigledno je bilo da zbog veoma očtre antene sistem za praćenje mora da bude bolje kalibriran i sa preciznjem očitavanjem. Narednih dana izvršene su prepravke na rotatoru CD44 kao i neka manja poboljšanja na antenskom sistemu i sistemu za praćenje. Merenja sunčevog šuma su pokazala da su prepravke bile vredne truda i da je kalibracija izvršena pomoću sunca velike tačnosti.

Zahvaljujući pomoći i savetima Astronomskog društva "Rudjer Bošković" i Narodne Opštine na Kalemegdanu vrlo lako smo izračunavali poziciju Sunca koja je bila nepphodna za kalibraciju sistema za praćenje. Poziciju Meseca smo izračunavali vrlo brzo i veoma tačno pomoću džepnog kalkulatora.

14. juna smo, posle završenih merenja dijagrama i pojačanja antene kao i određivanja šumnog broja pomoću Šuma Sunca, zakazali vezu sa F9FT koji se slučajno našao na 14,345 MHz.

Test je zakazan na pola sata posle čega smo se ponovo našli na 14,345 MHz. Frank je čuo naše signale izuzetno snažno sa 8dB iznad Šuma, ali nije mogao da nam odgovori jer je došlo do pregorevanja visokonaponskog ispravljača na njegovom predajniku nekoliko minuta pre početka zakazane veze dok je testirao svoj eho! (Hi)!

Veza je ponovljena sutradan pošto je Franck popravio svoj predajnik. Signali koje je on primio bili su 3-4dB iznad nivoa Šuma. Njegovi signali su u Beogradu bili 6-7dB iznad Šuma.

Zbog lošije pozicije Meseca koji je imao malu negativnu deklinaciju javljao se i prilično jak feding jer je Faradejeva rotacija bila izražena.

Signali su na obe strane bili tako snažni i lako čitljivi da je zvenični deo veze bio završen za manje od deset minuta a preostali deo je bio "relaksacija" i izmenjivani su: TKS, FB, 73 itd. Zadnje dve relacije su bile čak i bez fedinga tako da su bile ločitljive od početka do kraja. Ovako dobri signali i kvalitetna veza su pre svega posledica vrlo temeljnih i pedantnih priprema što uostalom pokazuju i merenja koja su izvršena na uredajima i antenskom sistemu:

ANTENSKI SISTEM: 128 elemenata kolinear sa preko 15m² efektivne površine, montirana na "Polar-Mount" nosaču.

Mereno pojačanje antene pomoću sunčevog Šuma iznosi 24,5-25,5 dB u odnosu na izotropni radijator.

Ugao zračenja glavnog snopova meren takodje pomoću sunčevog Šuma iznosi 9 stepeni u vertikalnoj ravni i 8,5 stepeni u horizontalnoj ravni za -3dB.

Prvi bočni snopovi su 14,5dB a drugi preko -17dB u odnosu na glavni snop mereno sa pomoćnim izvorom signala.

Prilagodjavanje impedanse antene na vod je takvo da se prvi snazi od 1.000 W vraća 8,5 do 10W mereno sa protočnim Watmetrom "Bird" model 43. Sistem za praćenje ima mogućnost očitavanja od 0,8 stepeni i sa ukupnom greškom podešavanja od ± 0,5 stepeni, po azimutu i sa mogućnošću očitavanja po elevaciji od 0,5 stepeni i sa ukupnom greškom podešavanja od 0,3 stepena.

Polar-Mount je podešen prema Polarnoj zvezdi sa tačnošću od 0,5 stepena. PRIJEMNIK: Predpojačavač sa BFT66 u anteni. Sumni broj celog sistema 1,1-1,2 dB (80-90°K) mereno sa: Noise generator "Rohde Schwarz" type SKTU BN4151/2/50 i FET voltmetrom "Master-ranger" (T.M.) model 639.

Sumni broj je takodje kontrolisan merenjem Šuma Sunca i p reračunavanje za vrednost pojačanja antene od 25 dB.

Izmereni Šum Sunca u dane 14., 15. i 16. juna iznosio je 11-13 dB iznad Šuma otpornika na 27°K.

Šum "hladnog neba" bio je od -1,5dB do +1 dB zavisno od d oba dana i položaja antene u odnosu na Šum otpornika na 29°K što ukazuje na promenljivost i uticaj gradskog Šuma.

Microwave Modules transverter MMT432/28S sa šumnim brojem 2,8 dB izmeren instrumentima (fabrika garantuje manji Šumni broj od 3 dB). Bazni uredjaj je modifikovan FT101 sa 3N140 na ulazu, 3N141 u prvom mešaču i Double balanced mixer MC 1596 u drugom mešaču. Korisčen je ugradjeni CW filter od 600 Hz.

PREDAJNIK: Snaga koja se dobija na 432 MHz iz transvertera (oko 8W) pojačava se u linearном pojačalu sa QQE6/40 na oko 45W. Ova snaga je sasvim dovoljna za pobudu dva 4CX250B u "linear klasi C" koje na izlazu daju 1.100W outputa pri 1.600W inputa (DC). Output je meren protičnim Watmetrom "Bird" Thruline model 43, plug-in locor (1.000W, 400-1.000 MHz).

Stepen korisnog dejstva izlaznog stepena kreće se izmedju 65 i 70%. Vrsta rada: CW, SSB, SSTV. Napojni kabl svega 6m tip 3/8" tako da su gubici vrlo mali.

Početna pozicija Meseca za vreme održavanja veze bila je: 324° GHA i deklinacija -5°.

Primljeni raport je bio M-a predati 0. QSB od 0-3dB. Vreme oblačno sa temperaturom od oko 21°C.

Frekvencija 432,100 MHz (pošto je na nižim frekvencijama bilo jak QRMM) Antenski sistem se nalazi na oko 25m iznad zemlje na krovu šestospratne zgrade.

QTH loc. KE13J na oko 22m iznad morske površine.

Stanica F9FT op. Franck radi sa sledećim uredajima:

Antenski sistem: 16x21 element 8m iznad zemlje. Pojačanje 31 dB.

Prijemnik: Prepojačavač sa GaAs FET NE24483 u anteni. Sumni broj 0,65 dB. Izmeren Šum Sunca 17,5 dB.

Predajnik: Par 4CX250R poboljšan K2RIW stripline dizajn. Output oko 1.100W CW i SSB.

F9FT je vrlo poznat po svom aktivnom radu na VHF i UHF skoro svim vrstama rada. Osvojio je WAC radeći preko Meseca i mnoge druge diplome radeći MS, ES, tropo itd.

Zanimljivo je napomenuti da je ova veza Francku nova zemlja a jer dosada nije radio YU ni jednom vrstom rada.

F9FT radi iz grada Reims-a sa QTH loc. CJ51f.

YULPKW

ooo 000 ooo

Redakcija Biltens u svoje ime i u ime YU VHF/UHF amatera najsrdačnije čestita na ovom uspehu grupe radioamatera i želi im još više uspeha u radu preko Meseca.

TROPO NOVOSTI

U SRKE takmičenju YULAOOP od interesentnijih veza uradio je šest I stanica i to: I3LDS, I4VOS/4, I4ELL/4, I4EAT/4, I3LGP i I3EVK/3. 11.06. uradio je I4XCC.

YULAOOP ima 67 QTH polja i 15 zemalja.

ooo 000 ooo

ES - NOVOSTI

YULQEO dana 4.06. uradio je sledeće stанице: F6FHP/p, F6CQU, F1BUU, F6FJN, F1BFH, F1DYD, F6CWO, F1DOG, F8AU/p, F6BBR, i F1DPU. Prvu vezu je održao u 10.30 GMT a poslednju u 11.36 GMT. Najduža veza je sa F6BBR 1.825km, QTH loc. YH37g.

U ES otvaranju 8.06. uradio je četiri EA stанице: EA3ADW, EA3ES, EA3PL i EA3EF. Prvu vezu održao je u 13.48 GMT a poslednju u 14.03 GMT. Takodje 6.6. uradio je UT5DL-LI32a.

ooo 000 ooo

YULNOK 4.06. uradio je 12F stаница. Fica je radio samo od 11.56 do 12.57 MEZ najduža veza je 1.623 km. Radio je sledeće stанице: F6CBC, F1BUU, F6CJG/p, F6FHP/p, F9WH, F6CWO, F1KFN, F1AQC, F1ETW/p, F1EBG, i F1JG.

oooo 000 ooo

YULAOOP 4.06. uradio je 11 F stаница i to: F1BUU, F6FHP, F6CDT, F6CBC, F6CJG/p, F1DYD, F6BIF, F1AQC, F1DOG, F1EBG i F8OP.

ooo 000 ooo

YU2CBM u otvaranju 4.06. uradio je sledeće veze: G3CHN, F6BOQ, F5ZU, F6DWG, F1CDX, F3CU, F2EX, G8HVQ, G8IZX, GW4CQT, G8KBW, F6DPW, G8OCN, G5BMZ, G8OCM, G3PTO/p, G8KSS, G8MFJ, G8IQO, G8HVD, G8BQ, G8ATK, G4CLB, GW4GSS, GW4GTE, G3UNU, F8AU i F1ETW/p. Prvu vezu radili su u 11.08 GMT a poslednju u 11.59 GMT.

ooo 000 ooo

MS NOVOSTI

YULNOK radio je četiri MS veze i to: 5.6.78 DF6NA, 7.6. G3CCH, 8.6. SM4GVF i 8.6. UR2RQT.

Takodje je imao i tri nedovršene veze sa SM5CUI (QRN), OE3UP, G4CMV i SM7FJE.

Zbog kvara na linearном pojačavaču nije mogao biti QRV za stанице DK2PR, DK4TG, PařHWM i DLIMF. Za vreme održavanja MS veze sa DF6NA na istoj frekvenciji 144,128 MHz pozvao ga je LALAO brzinom oko 70 znakova ali u sledećem javljanju primio je YULNOK samo 589 report. Fica je do sada radio 86 QRA kocki. Uredjaj i sa kojima YULNOK radi su: Ant. 28 el. H.M. TX-H.M.+ linear 500W inputa. RX-Semcosett. Memori keyboard-MS-SA 400 LPM. QRG za MS 144,128 MHz.

-4-

PROPOZICIJE JUGOSLOVENSKOG TAKMICENJA "TESLA MEMORIJAL"

1. Takmičenje se održava sveke godine prve subote u julu. Ove godine se održava 1 i 2. jula. Takmičenje počinje u 17.00 SEV subote a završava se u nedelju 2. jula u 17.00 SEV. Opsezi na kojima se održava su= 144-145, 432-434 i 1296-1.298 MHz.

2. Pravo učestvovanja na takmičenju imaju sve licencirane amaterske stанице sa područja I. regiona IARU. Za vreme takmičenja stаница može upotrebjavati samo jedan, uvek isti pozivni znak, ali može biti posluživana od više licenciranih operatora. Za vreme takmičenja stаница nema pravo menjati jednom odabran QTH.

3. Stanice koje sudeluju u takmičenju dele se u četiri kategorije i to:

- a/ nepokretnе stанице - na svakom opsegu posebno
- b/ pokretnе stанице - na svakom opsegu posebno

4. Za vreme takmičenja dozvoljene su sledeće vrste emisija:

A1, A3a, F3

5. Sa svakom stanicom može se u toku takmičenja održati veza samo jednom na istom opsegu, ali se veza može ponoviti na drugom opsegu.

6. Pri svakoj vezi moraju se obavezno razmenuti:

- a/. pozivni znak
- b/ brojevi RŠ ili RST skale
- c/ redni broj veze koji počinje od 001 i koji se uvećava za jedan kod svake sledeće veze.
- d/ QTH lokatora, koji se obavezno sastoji od pet znakova /npr EKE130

7. Broj poena za svaku vezu dobija se na sledeći način:

- a/ 144 MHz 1km 1 poen, lokalna veza 1 poen.
- b/ 432 MHz 1km 5 poena, lokalna veza 5 poena.
- c/ 1.296 MHz 1km 50 poena, lokalna veza 25 poena.

8. Dnevnike treba voditi na propisanim obrascima za takmičenje I. regiona IARU, za svaki opseg posebno.

Dnevnički se šalju na adresu: SAVEZ RADIOAMATERA JUGOSLAVIJE - Za VHF UHF komisiju - P.O. Box 48, 11001 Belgrade, najkasnije 15. dana po održanom takmičenju važi žig PTT-a. U spornim slučajevima konačno pravo odlučivanja ima Savezna UKT komisija.

9. Razmena pogrešnih podataka iz održane veze primenjivaće se pravilo oduzimanja poena iz te veze pa i brišanje iste.

10. Pobednici u YU će se odrediti za svaku od četiri kategorije stаница posebno, te će im biti dodeljene diplome.

Isto tako odredit će se pobednici za pojedine zemlje učešnice, bez obzira na kategoriju, te će i njima biti dodeljene diplome.

Posebno će se odrediti ukupni pobednik "Tesla memorijal" - takmičenje bez obzira na kategoriju. Ukupni pobednik postaje pojedinačni ili ekipa koja sakupi najveći broj poena u konačnoj sumi i dobija poređ diplome u trajno vlasništvo statuu Nikola Tesla. Važi za YU.

11. Učešnici u takmičenju koji krše bilo koje pravilo propozicije ili Pravilnika o postavljanju i radu amaterskih radio stаница biće diskvalifikovani od strane takmičarske komisije SRJ.

12. Veze preko satelita, balona, repetitora, veštačkih i pasivnih reflektora u takmičenju se ne priznaju.

ooo 000 ooo

Kada se održava "Tesla memorijal" paralelno sa njim je i YO takmičenje. Pravila takmičenja su ista a dnevnike treba slati na adresu: RADIO-CLUBUL JUD. MARAMURES, R-4800 BAIA MARE, P.O. Box 220 ROMANIA
ooo 000 ooo

PROPOZICIJE ZA "MEDITERRANEAN VHF/UHF CONTEST"

Takmičenje se održava svake godine trećeg vikenda u avgustu (ove godine to je 19./20. avgust). Počinje u subotu u 16.00 GMT i traje do 16.00 GMT u nedelju.

Dovoljena je upotreba AM/FM/CW/SSB emisija i opaega od 144 i 432 MHz. Vaze preko repetitora nisu dozvoljene.

U vežama se izmenjuje RS/T, redni broj vaze, koji počinje od 001 i QRA lokator.

Za svaki kilometar premeštenog rastojanja dobija se po 1 poen.

Množitelji su zemlje prema DXCC listi.

Ukupan broj poena se dobija množenjem sume poena sa množiteljem.

Predviđene su posebne nagrade za učesnike iz fiksne lokacije i portabl lokacije. Medalje će biti dodeljene najbolje plasiranim stanicama, kao i najboljem prijemnom amateru.

Diplome će dobiti najbolje plasirane stanice iz svake zemlje.

Dnevnike sa zbirnim listovima potrebno je poslati najkasnije do 13. septembra 1978. godine na adresu: U.R.E. - Baleares, P.O. Box 34, Palma de Mallerca, Balearic Islands, Spain.

TAKMIČENJE U ODRŽAVANJU VEZA PREKO SPORADICNOG "E" SLOJA

Mađarski savez radio-amatera (MRASz) organizuje takmičenje o održavanju veza putem korišćenja sporadičnog "E" sloja ionosfere. Takmičenje je u stvari namenjeno radio-stanicama iz Moskve i Lenjingrada, a posvećeno je 61-oj godišnjici Oktobarske revolucije. Zadja mađarskih radio-amatera je da održe što je moguće više vaze preko E sporadika na velikim rastojanjima pa koriste priliku da aktiviraju stanice na udaljenostima maksimalnim za ove vaze.

Mađarski radio-amateri su pozvali radio-amatera Moskve i Lenjingrada (i sile okoline) da uzmere svoje antene prema Budimpešti, Bukureštu, Pragu, Sofiji, Varšavi i Beogradu u periodu od 1. juna do 31. jula 1978. godine. Predviđeni su eksperimenti na dvometarskom području. Prvih deset "parova stanica" (npr., jedna stanica iz Moskve druga iz Varšave, ili jedna iz Lenjingrada a druga iz Beograda) dobije posebno diplome i medalje.

HA operatori smatraju da su najbolji uslovi za sporadične vaze u toku leta, pa su zato i organizovali ovo takmičenje. Prema mađarskim predviđanjima u toku dana je najbolje eksperimentisati u kasnim jutarnjim i ranim večernjim časovima.

Dovoljeno je za učešće u takmičenju dostaviti izveštaje o svim radio-vezama na velikim rastojanjima, a rok za prijem izveštaja je 31. avgust 1978. Adresa mađarskog saveza je: MRASz, P.O.Box 218, H-1368 Budapest, Hungary. Na ovu adresu se treba obratiti i za sva dodatna pitanja. (M.H.)

R A Z N O

YU5DN-Sande javio se da će u Tesla memorijalu raditi sa stanicu YU5FAA verovatno sa QTH loc. KA65b ili KB76j.

oooo 000 ooo

YU2HDE/6 radiće sa Durmitora JD66f sa sledećim uređajima:
144 MHz - FT221R+QVEo6/4o+2x11 31. Yagi.

432 MHz - Icom 245E+MMT 432/144+18 el. Yagi. Javio YU2RYK.
ooo 000 ooo

YULAJV ima radjenih 5 QTH polja i tri zemlje. Najduža vaze je 755km.
ooo 000 ooo

YULQEO ima radjenih 44 QTH polja i 9 zemalja. Najduža vaze tropo je 582km a ES 1.825km.

oooo 000 ooo

Prema informacijama, koje smo dobili od YU3HI, treba očekivati da će prva vaze na lo 1GHz biti uskoro održana iz YU. OM Meki je pripremio uređaj za prvu vezu a ona će, najverovatnije biti real izovana zemalje Alpe-Adrija takmičenja.

Korespondenti će biti amateri iz Grča, koji s nestavljenjem očekuju pojavu prve YU stanice na ovom opsegu.

Uredjaj je GUNN oscilator od 12mW, antena je komad talas ovoda a kao MF pojačavač upotrebljen je stari tranzistorски prijemni k. Prva vaze će biti održana najverovatnije sa Pohorja (1.517m). Prvi test je zakazan za 16.6. iz Ljutomera.

Predlozi za Maraton

Za Maraton uzeti samo one stanice u obzir koje pošalju najmanje 3 dnevnika od Maratona (ima stanica koje samo jednom pošalju dnevnik i z maratona) a iz ostalih takmičenja imaju veoma veliki broj poena pa se plasiraju dobro u Maratonu u odnosu na druge učesnike koji redovno rade u Maratonu ali nemaju nekog uspeha u radu u takmičenjima.

Obračun bodova pojednostaviti u odnosu na sadašnji obračun i trebda bude 1km jedan bod.

Za Maraton treba drukčije podeliti kategorije a to se odnosi na kategoriju "Multi band" jer je se dešavalo da stanica uradi smao jednu vezu na 432 MHz pa se svrsta u tu kategoriju i oštećuje onog takmičara koji je aktivno radio na 144 i 432 MHz ali je gubio više vremena na održavanju vaze na 432 MHz. Prema tome treba uvesti kategoriju "viši o psezi". To znači da se razdvaja 144 i 432 MHz.